

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Lenkou Matyášovou v právní věci žalobkyně: **T. Š.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha, o návrhu žalobkyně na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 11. 2025, č. j. 54 Ad 9/2025-57,

t a k t o :

Nejvyšší správní soud **n e u s t a n o v u j e** žalobkyni zástupce pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 11. 2025, č. j. 54 Ad 9/2025-57, a pro řízení o ní.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 3. 12. 2025 podala žalobkyně ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu. Žalobkyně uvedla, že nemá dostatečné finanční prostředky na úhradu právních služeb, je matkou dvou dětí, dlouhodobě trpí zdravotními obtížemi, které omezují její pracovní schopnosti i běžné fungování. Zdravotní potíže jsou důvodem, pro který podala žádost o invalidní důchod, který jí však nebyl přiznán, proto je nezbytné podat kasační stížnost, což nemůže učinit bez advokáta. Dne 9. 12. 2025 byla žádost žalobkyně postoupena Nejvyššímu správnímu soudu.

[2] Po dobu od podání žádosti o osvobození od soudních poplatků nebo návrhu na ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o nich neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení (§ 35 odst. 10 věta třetí s. ř. s.). Žádá-li proto navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce ještě před podáním samotného návrhu na zahájení řízení (v tomto případě kasační stížnosti), je nutné tento úkon provést ve lhůtě pro podání tohoto návrhu (tedy ve lhůtě pro podání kasační stížnosti). Pokud by navrhovatel žádal až po uplynutí této lhůty, lhůta k podání kasační stížnosti by se již nestavila a následně podaná kasační stížnost by vždy byla opožděná, a tudíž zjevně neúspěšná.

[3] Nejvyšší správní soud se předně zabýval včasností žádosti o osvobození od soudních poplatků a návrhu na ustanovení zástupce a okamžikem stavení lhůty k podání kasační stížnosti. V záhlaví uvedený rozsudek krajského soudu byl žalobkyni doručen dne 3. 12. 2025. Návrh na ustanovení zástupce byl krajskému soudu doručen týž den, tedy ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Žalobkyně podala návrh na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti včas.

[4] Nejvyšší správní soud dne 11. 12. 2025 žalobkyni vyzval k prokázání osobních, majetkových a výtěžkových poměrů; současně žalobkyni poučil, že pro rozhodnutí o návrhu je třeba doložit věrohodný přehled o majetkové situaci celé domácnosti, tzn., je třeba věrohodně uvést a osvědčit příjmy a výdaje všech osob, které s žalobkyní sdílí společnou domácnost. Žalobkyně byla rovněž poučena, že pokud nebude možno pro nedostatek poskytnutých údajů, řádně posoudit majetkovou situaci, nemusí být návrhu vyhověno. Žalobkyni byla stanovena k prokázání majetkové situace lhůta 7 dnů od doručení výzvy.

[5] Výzva soudu byla doručena do datové schránky žalobkyně dne 21. 12. 2025; lhůta k doložení požadovaných informací, na základě kterých by soud mohl úplně a věrohodně majetkovou situaci žalobkyně posoudit, skončila dne 29. 12. 2025. Na výzvu soudu žalobkyně ve stanovené lhůtě ani později nereagovala.

[6] Podmínky pro osvobození od soudních poplatků upravuje § 36 odst. 3 s. ř. s. Podle první věty tohoto ustanovení účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody. Vzhledem, k tomu, že žalobkyně nedoložila potřebné informace prokazující její nemajetnost, Nejvyšší správní soud nemohl majetkové poměry žalobkyně posoudit.

[7] Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. může předseda senátu navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z uvedeného vyplývá, že navrhopateli lze ustanovit zástupce tehdy, jsou-li kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o navrhopatele, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[8] Osvobozením od soudních poplatků je tedy rovněž naplněna první podmínka pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. V daném případě však žalobkyně naplnění první podmínky pro osvobození od soudního poplatku neprokázala. Nelze proto presumovat, že byly naplněny podmínky pro osvobození od soudního poplatku, návrhu na ustanovení advokáta proto nelze vyhovět.

[9] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost proti rozhodnutí krajského (městského) soudu lze podat ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Lhůta pro podání kasační stížnosti přitom neběží po dobu podání žádosti o osvobození od soudních poplatků a návrhu na ustanovení zástupce (tj. od 3.12.2025) do nabytí právní moci rozhodnutí o tomto návrhu, tj. do nabytí právní moci tohoto usnesení. Povinné zastoupení advokátem je přitom jednou z nutných podmínek pro podání kasační stížnosti.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 15. ledna 2026

pokračování

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu